

(i) Printed Pages : 4

Roll No. ....

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

0	1	2	5
---	---	---	---

Exam. Code :

0	0	0	2
---	---	---	---

B.A./B.Sc. (General) 2nd Semester

(2054)

HISTORY (In all Mediums)

Paper : History of India : 1200-1750 A.D.

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 90

Note :— (1) Question No. 1 is compulsory.

(2) Attempt ONE question from each Unit.

1. Attempt any NINE questions from the following in 25-30 words; each carrying 2 marks :

- (i) When did Muhammad Ghori invade Punjab ?
- (ii) Who was Naseerudin Qbacha ?
- (iii) Who was Amir Khusro ?
- (iv) What was 'Zakat' ?
- (v) Write any two experiments of Muhammad Bin Tuglaq.
- (vi) Who was Malik Kafur ?
- (vii) Who was Diwan-i-Kohi ?
- (viii) Who were the founders of Vijayanagar Kingdom ?
- (ix) When and between whom was Battle of Panipat fought ?
- (x) In which two battles Sher Shah Suri defeated Humayun ?
- (xi) When and where was Akbar born ?
- (xii) What was Din-i-Illahi ?
- (xiii) Who was Abul Fazal ?
- (xiv) Write any four causes of decline of Mughal Empire.
- (xv) What was Chauth ?

9×2=18

UNIT-I

2. How did Muhammad Bin Ghori consolidate his empire in India ? 18
3. Write about the administrative experiments of Muhammad Bin Tuglaq. 18

UNIT-II

4. Write a note on administration and economy of Vijayanagar empire. 18
5. Discuss the conquests of Babur and causes of his success. 18

UNIT-III

6. Discuss the Land Revenue System of Mughals. 18
7. Discuss the causes of decline of Mughal empire. 18

UNIT-IV

8. Discuss the conquests of Shivaji. 18
9. On an outline map of India, mark the **five** places and write explanatory note on any **four** :
Delhi, Fatehpur Sikri, Udaipur, Panipat, Daultabad. 10+8=18

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- (1) प्रश्न न. 1 अनिवार्य है।

(2) प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न का उत्तर दीजिए।

1. निम्नलिखित में से किन्हीं नौ प्रश्नों का **25-30** शब्दों में उत्तर दें, प्रत्येक के **2** अंक हैं :-

- (i) मुहम्मद गौरी ने पंजाब पर विजय कब प्राप्त की ?
- (ii) नसीरुदीन कबाचा कौन था ?
- (iii) अमीर खुसरो कौन था ?
- (iv) जकात क्या था ?
- (v) मुहम्मद बिन तुगलक के कोई दो प्रयोग लिखें।
- (vi) मलिक काफूर कौन था ?
- (vii) दीवान-ए-कोही कौन था ?
- (viii) विजयनगर राज्य के संस्थापक कौन थे ?

- (ix) पानीपत की लड़ाई कब और किसके बीच में हुई ?
- (x) शेरशाह सूरी ने किन दो लड़ाइयों में हुमायूँ को हराया ?
- (xi) अकबर का जन्म कब और कहाँ हुआ ?
- (xii) दीन-ए-इलाही क्या था ?
- (xiii) अबुल फज़ल कौन था ?
- (xiv) मुगल वंश के पतन के कोई चार कारण लिखें।
- (xv) चौथ क्या था ?

$9 \times 2 = 18$

यूनिट-I

- 2. मुहम्मद-बिन-गौरी ने भारत में अपने राज्य को संगठित कैसे किया ? 18
- 3. मुहम्मद बिन तुगलक के प्रशासनिक प्रयोगों के विषय में विस्तारपूर्वक नोट लिखें। 18

यूनिट-II

- 4. विजयनगर राज्य के प्रशासन एवं अर्थव्यवस्था पर नोट लिखें। 18
- 5. बाबर के हमले और जीत के कारणों पर नोट लिखें। 18

यूनिट-III

- 6. मुगलों की भूमि कर प्रणाली पर नोट लिखें। 18
- 7. मुगल वंश के पतन के कारण लिखें। 18

यूनिट-IV

- 8. शिवाजी की विजयों पर नोट लिखें। 18
- 9. भारत के रूपरेखा मानचित्र पर किन्हीं पाँच ऐतिहासिक स्थानों को अंकित करें एवं किन्हीं चार पर व्याख्यात्मक नोट लिखें -
दिल्ली, फतेहपुर सीकरी, उदयपुर, पानीपत, दौलताबाद। 10+8=18

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

- ਨੋਟ :- (1) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।
(2) ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।
1. ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨੌਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ :
(i) ਮੁਹੰਮਦ ਗੌਰੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਉਪਰ ਜਿੱਤ ਕਦੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ?
(ii) ਨਸੀਰੂਦੀਨ ਕਬਾਚਾ ਕੌਣ ਸੀ ?

- (iii) ਅਮੀਰ ਖੁਸਰੇ ਕੌਣ ਸੀ ?
 (iv) 'ਜ਼ਕਾਤ' ਕੀ ਸੀ ?
 (v) ਮੁਹੰਮਦ ਬਿਨ ਤੁਗਲਕ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਯੋਗ ਲਿਖੋ।
 (vi) ਮਲਿਕ ਕਾਹੂਰ ਕੌਣ ਸੀ ?
 (vii) ਦੀਵਾਨ-ਏ-ਕੋਹੀ ਕੌਣ ਸੀ ?
 (viii) ਵਿਜੈਨਗਰ ਰਾਜ ਦਾ ਸੰਸਥਾਪਕ ਕੌਣ ਸੀ ?
 (ix) ਪਾਣੀਪਤ ਦੀ ਲੜਾਈ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਸਦੇ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ?
 (x) ਸ਼ੇਰ ਸ਼ਾਹ ਸੂਰੀ ਨੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਦੇ ਲੜਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਹੁਮਾਯੂਨ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ?
 (xi) ਅਕਬਰ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਥੇ ਹੋਇਆ ?
 (xii) ਦੀਨ-ਏ-ਈਲਾਹੀ ਕੀ ਸੀ ?
 (xiii) ਅਬ਼ਲ ਫਜ਼ਲ ਕੌਣ ਸੀ ?
 (xiv) ਮੁਗਲ ਵੰਸ਼ ਦੇ ਪਤਨ ਦੇ ਕੋਈ ਚਾਰ ਕਾਰਨ ਲਿਖੋ।
 (xv) ਚੌਬ ਕੀ ਸੀ ?

$9 \times 2 = 18$

ਯੂਨਿਟ-I

2. ਮੁਹੰਮਦ-ਬਿਨ-ਗੌਰੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ? 18
 3. ਮੁਹੰਮਦ-ਬਿਨ-ਤੁਗਲਕ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਯੋਗਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰਪੂਰਵਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-II

4. ਵਿਜੈਨਗਰ ਰਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਉਪਰ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 18
 5. ਬਾਬਰ ਦੇ ਹਮਲੇ ਅਤੇ ਜਿੱਤ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਮੁਗਲਾਂ ਦੀ ਭੂਮੀ ਕਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਉਪਰ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 18
 7. ਮੁਗਲ ਵੰਸ਼ ਦੇ ਪਤਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਿਖੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਦੀਆਂ ਜਿੱਤਾਂ ਉਪਰ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 18
 9. ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੂਪਰੇਖਾ ਨਕਸੇ ਉਪਰ ਕੋਈ ਪੰਜ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਕਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਚਾਰ ਸਥਾਨਾਂ ਉਪਰ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
 ਦਿੱਲੀ, ਫਤੇਹਪੁਰ ਸਿਕਰੀ, ਉਦੈਪੁਰ, ਪਾਣੀਪਤ, ਦੌਲਤਾਬਾਦ। $10+8=18$